

Лукашов Р. С.

*Директор ТОВ «КОНСТАНТА ЮРГРУП»,
викладач кафедри цивільного права і процесу,
Тернопільський національний економічний університет*

ЮРИДИЧНИЙ КОНСАЛТИНГ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ВИД НАДАННЯ ЮРИДИЧНИХ ПОСЛУГ

Юридична допомога є важливою складовою життєдіяльності українського суспільства. Зважаючи на стрімкий розвиток та постійний прогрес усіх сфер існування суспільства збільшується кількість та форми надання юридичної допомоги. На сьогоднішній день до них відносять адвокатуру, нотаріат, альтернативні методи вирішення спорів (медіація, третейські суди), а також юридичний консалтинг – інноваційний підхід до здійснення юридичної діяльності, який активно використовується в економічній та бізнес-сфері.

Теоретичні питання організації та розвитку консалтингової діяльності знайшли відображення в наукових працях відомих зарубіжних та вітчизняних вчених: В.Г. Герасимчука, В.А. Верби, М. Кубри, Д. Майстера, К. Мекхема, Т.І. Решетняк, Е. Шейна, Е. Бейч, М. Кубр, Ф. Уікхем, М. Іванова, С. Козаченка, В. Новицького, Й. Пригожина та інших.

Юридичний консалтинг – це підприємницька діяльність фахівців з права з надання фізичним і юридичним особам юридичних послуг консультативного типу. Треба зауважити, що зараз зазначений термін широко використовується для визначення юридичного обслуговування бізнесу в цілому [4, 3].

Юридичний консалтинг здійснюється у таких формах:

- ведення юридичної справи, що охоплює дії щодо встановлення фактичних обставин справи, вибору і аналізу юридичних норм, вирішення юридичної справи;

- тлумачення правових текстів як діяльність юриста щодо встановлення змісту нормативних і індивідуальних приписів, яка спрямована на забезпечення їх практичної реалізації і складається зі з'ясування змісту правових правил для себе і роз'яснення їх для інших суб'єктів;

- консультування з правових питань;

- представництво інтересів суб'єкта права в юридичних справах у різних державних та недержавних органах, установах у договірній або обов'язковій формах [2, 190-191].

Думки вчених-юристів щодо співвідношення поняття «консультування» та «консалтинг» розділилися: одні схильні співвідносити ці поняття як синоніми та ототожнювати їх, інші – розділяють у такому співвідношенні, що консалтинг охоплює значно вужче коло відносин ніж консультування та представлений як окремий аспект надання юридичної допомоги.

Варто відзначити, що консалтинг, як особливий вид юридичної допомоги, орієнтований на надання послуг представникам бізнесу та юридичним особам та має свої переваги, серед яких: незалежність та

неупередженість, високий рівень клієнтоорієнтованості, застосування досвіду інших державних та недержавних організацій, відсутність необхідності працевлаштування штатного юриста на підприємстві, і, як наслідок, скорочення витрат, пов'язаних з його працевлаштуванням.

Консалтинг – це процес постійної комунікації юриста з клієнтом, суть якого полягає у наданні клієнту максимально повної інформації про способи вирішення його проблеми у юридичній площині, демонструванні кількох варіантів розв'язання проблеми, аналізі можливих правових і неправових наслідків кожного запропонованого варіанту вирішення проблеми, допомозі клієнту у виборі найбільш оптимального способу розв'язання конфлікту, допомозі клієнту у реалізації обраного варіанту вирішення проблеми, формування подальшої тактики та стратегії поведінки.

Ринок юридичного консалтингу у провідних країнах світу сформувався набагато раніше ніж в Україні.

На сьогодні, юридичний консалтинг в Україні перебуває на етапі свого розвитку і потребує подальшого розвитку та вдосконалення. Серед його ознак можемо виділити наступні:

- складне економічне становище країни, зумовлене незавершеністю процесів трансформації економіки на ринку;
- низький рівень розвитку консалтингового сектору в країні загалом;
- відсутність системи ефективного державно-нормативного та правового регулювання консалтингової діяльності;
- високий рівень тінізації бізнесу та економіки
- низький рівень платоспроможності суб'єктів середнього й малого бізнесу як потенційних клієнтів юридичного консалтингу.

Зважаючи на стрімкий розвиток та оновлення усіх сфер суспільної діяльності, в Україні поступово розвивається ринок консалтингових послуг, і, зокрема, юридичний консалтинг.

Юридичний консалтинг найбільш широко знайшов своє застосування у сфері бізнесу та економіки. Найважливішою складовою цього процесу є комунікативна взаємодія юриста з клієнтом, адже від цього залежить успіх вирішення наявного конфлікту. Задля підвищення рівня надання консультативних послуг у юридичній сфері доцільним було б їх закріплення на законодавчому рівні та поширення в усі інші сфери суспільного життя (освіта, культура, медицина, політика, соціальна сфера та ін.).

ЛІТЕРАТУРА:

1. Верба В.А., Решетняк. Т.І. *Організація консалтингової діяльності: Навч. посіб.* – К.: КНЕУ, 2000. – 244 с.

2. Гусарев С.Д. *Юридична діяльність: методологічні та теоретичні аспекти.* – К.: Знання, 2005. – 375 с.

3. Левковець О. *М Юридичні послуги у сфері інтелектуальної власності: економічна та соціальна ефективність / О. М. Левковець // Екон. теорія та право.* – 2016. – №3. – С. 67–79.

4. Марченко О. С. *Ринок послуг юридичного консалтингу в умовах інноваційного розвитку національної економіки: монографія./ О. С Марченко // - Х.: Кортес-2001, 2007. - 132 с.*